

Τῇ 23 Αὐγούστου 1907 ἐν Σμύρῃ

Πολύτιμὲ Φίλῃ κ. Γεώργι

Ἄφ' ἧς ἡμέρας ἔλαβον τὴν ἐπιστολὴν ὑμῶν ἐξ Ἀθηνῶν ἐδεῶρον σχεδὸν
γυνοὶ περιμενόντων τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἔγγραφον τῆς θυγατρὸς μου ἐν τῇ
Ὀμηρίῳ, ἀφ' οὗ μάλιστα ὑμεῖς ὑπέρβατε καὶ οἱ ἐνεργήσαντες καὶ ἐπιτι-
χόντες τὴν ὑμῖν αὐτοῦ γενομένην κυβερνητικὴν χορηγίαν· κατὰ συνειση-
δίῃ ἡ ἐμφρασθεῖσα ἀσπὺς ἐπιδυμῖα ὑμῶν ἐπ' οὐδενὶ γόγγῳ δὲ ἀειδοιμῶς
ὑπὸ τῶν μεγάλων τοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ. Λυπηρότερον ἐστὶ, ὅτι ὁ κ. Δ. Μαρτυρόπου-
λος μετὰ τοῦ ὁμοίου ἐντυπώθηκε ἐν Ἀθήναις εἶναι ὁ ἰσχυρότερος μοχλὸς τοῦ
ἐκπαιδευτηρίου τούτου, καὶ ὅσον ἤνιω τοῦλάχιστον ἀχρηστοροῦμαι. . . .
Ἀλλὰ δυστυχῶς διεβουλοχούμην κενὰς εἰσελθεῖν. Ὁ δὲ κ. Σιλλῆς, ὅστις
ὑπείσχετο καὶ ἐνώπιον ὑμῶν, ὅτι προσδύμεται δὲ ἐν ἡμέρῃ καὶ παρὰ τῷ ἴντιμῳ
ἐνταῦθα Προξένῳ τῆς Ἑλλάδος, οὐδέ τι ἥμερα τομίζω ἠδέχθαι γὰρ καὶ ὑμῖν πρὸς
τοὺς βιοσφῶν τούτων, ὡς ἀποδεικνύουσιν αἱ ἐξῆς αὐτοῦ ἐλάχιστοι γράμματα.
"Μῦνε πνευσι." "Θὰ φροντίσω." "Τὸ ἔχω κατὰ τὸν." "Τὸ ἐνημερόνησα." κ. κ. κ. κ.
Ἀμφότεροι ἄρα οἱ λογάδες οὗτοι τῆς Σμυρναϊκῆς κοινότητος ἕτερα μὲν ἔμ-
πον ἐν φρεσὶν, ἄλλα δ' ἐβαλον· διότι διαίμῳ ἰσχυρῶς ἀδυνάτω καὶ πάντοτε
μὲ ἀδύνατον τῶν γραφείων τῶν, ὅτι σήμερον παρὰ προσδοκίαν ξηρότατα
μοι ἀνυμνῶσαν, ὅτι ἀδύνατον εἶναι γὰρ παραβιασθῆναι ὁ ναυτονομὸς καὶ ὅτι
ῥαυτίζομεν γὰρ γινώσκωμεν τούτο! Ἐδεωτίσθη ἀπαράβατος ὁρος διηγεσθαι, ὥστε
ἵνα αἱ ἐγγραφόμεναι ὡς αἰσῶναι ἐν Τουρκοφώνων μερῶν. Ἐπ' οὐδὲν ὁδὸν ῥαυ-
τίζομεν αἱ βυρσάδαι· ἔξ οὐδὲν ἡ τριακονταετής καὶ ἐσώμνητα ἐργασία μου
ὡς διδασκαλὸς πολλῶν Τουρκοφώνων Κοινοτήτων ἐν Ἀνατολῇ, ἵνα καὶ τὰ
αἰμώτερά τῶν τῶν μου ἔχουσιν γινώσκῃ. Ἐπ' οὐδὲν γὰρ ἀχρηστοτήρια γραμ-

κατὰ αὐτῶν διὰ τὴν μαρτυρίαν καὶ ἐξομολογὴν διδασκαλίαν μου. Ἐνθάδε
ὁ διαρρέυσας ἐπὶ τῆς ἰδίας βίᾳ μου καὶ δι' οὐδὲν ἢ μαρτυρικῇ τῇ τῷ διάγω
ζῶν ἀγωνιζόμενος καὶ διαδρίψω διὰ δύο μόλις δραχμῶν καὶ ἡμέραν τὴν ἐντα-
μιχτὴν οἰκονομίαν μου, ἐπὶ τῇ ἡ θείᾳ Πρόνοια ἐξέσωστος σας ἀδήγησεν. Τοιαύ-
τη χάρις εἴθε καὶ εἶναι ἡ ἀμοιβὴ τῶν πρᾶσιόντων ἐν τῇ ἐπιτελείᾳ τῶν μα-
ρτυρούντων αὐτῶν; Μὰ μὴν οὐκ ὀφείλει τὰ τέμνα αὐτῶν ἀμέσῳ καὶ ἐν ὁ-
ριστῶσι εἶτι δίδεται ἡ πνευματικὴ τροφή δωρεάν; Τοιαύτη ἀραγε καὶ ἡ διὰ δι-
οικῶν τῶν δωρητῶν καὶ προστιμηθῇ ἀντὶ ἄλλου μοράσιον ἢ διδασκαλίας; Θρεῖς τῆς
κακοδομοῦντος ἡμῶν, οἷοντες ἐξουσίασαμεν ὅλον ἡμῶν τὸν βίον διὰ τὰ ἐκτενέστα-
τα γράμματα καὶ τὴν διὰδοσιν αὐτῶν καὶ ἡδὴ ἀποδότηντες μέλλομεν καὶ αἰσθάν-
σθαι τῆς αἰωνίας ἐμὲντες ἀπυρίας, δι' ἧς καὶ ἐγκατελείποντο τὰ τέμνα ἡμῶν
ἀνεὺ οὐδενὸς ἐφοδίου διὰ τὴν ζωὴν αὐτῶν. Ὡς εἶναι σοὶ ἀπὸ αὐτῶν. Λαμβάνει
ἡ δουλειὰ αὕτη. Ὑποφέρει τις καὶ ἀνιάρᾳ, ἀλλ' οὐκ καὶ τὴν χλύνην. Ἦσαν
ἐξυμνοῦντες οἱ κύριοι οὗτοι καὶ ἀρνηθῶσιν ἀπὸ ἀρχῆς καὶ τότε οὐδὲν παράσποντον καὶ
ἐξέφερον κατ' αὐτῶν, διότι τοιαύτη δυστυχὴς εἶναι ἡ κοινωγία. ἐπιτελεῖται τὸ μα-
ρτυρῶν δι' ὑποχρέωσιν καὶ σπανιότατα τυχαίως. Ἐξ ἄλλου τὸ ὁμῆριον θεωρεῖται
ὑπὸ τῶν ἰδρυτῶν αὐτοῦ ὡς ἐκπαιδευτήριον τῶν ἀριστοκρατικῶν ἰδίας τάξεως.
Καὶ εἶναι ὥστε δυνατόν καὶ ἐγγραφῇ θυγάτηρ ἀρχὴ δημοδιδασκαλίας, ἀφοῦ ἡ τάξις
ἡμῶν αὕτη κατεῖχε σήμερον ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ δούλου ἔδουσαν σοφὴ κατωτέρην
καὶ τῆς τῶν Πατρῶν παρὰ τοῖς Ἰουδαῖς; Ἦσαν τῆς, Ἦσαν τῆς, Ἦσαν τῆς καὶ αὐτῶν
καὶ μετ' οὗτοι τὴν σοφίαν ὑμῶν καὶ τὰς βαθεύας αἱ ἔχετε γνώσεις.
Οἱ διδασκαλοὶ οὐδένα ἔχουσιν φίλον. Οὐδένα προστάτην. Οὐδένα παρήγορον
κατὰ τὸν θάνατον τοῦ τέμνου μου ἐφίτος, Σαμαριτῆς τις, ἦτο ὁ κύριος ὁ φίλος
ἐξέον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς μου καὶ ἀπὸ τῶν τὰ τρία μετέστηκα ἐπὶ τὴν ἐξομολογίαν
διὰ καὶ τῆς. Ὅλοι, Ὅλοι, καὶ χορὴ εἶναι αἱ ἐπὶ τὸ ἀμύμονον τὸ σύνθημα σοφῶν
ὅσοντες μας προσφέρει ἡ κοινωγία. Ζεῖς ἀσάφους ἀδελφῶν ἐν Χριστῷ μετὰ

τῆς σεβαστῆς μοι κυρίας Σας υ. Εὐδαμίας, ἣν εὐχόμεθα νὰ διαφύλαττε
δοί τε καὶ ἡμῖν πάντοτε ἡ ἄνω ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ ὑμῶν καὶ τὰ
ἐν ἡμῖν ἀμφοτέρων ἐν ἀήρῃ χαρὰ καὶ ἀνδρῶν εὐδαιμονία μέχρι θανά-
του γήρας, καὶ διατελῶ μετ' ἀνταδάντου καὶ ἰσοβίου ἀγάπης

Ὁ υἱὸς ὁ υἱὸς ἀδελφῶν ἀδελφωμένων φίλων

Φ. Μυρογιάννης.

